

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 171 (XV) — Nr. 511

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 16 iulie 2003

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	LEGI ȘI DECRETE	
318.	— Legea energiei electrice	1-16
453.	— Decret privind promulgarea Legii energiei electrice	16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGEA energiei electrice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Domeniul de reglementare

Art. 1. — (1) Prezenta lege creează cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, în condiții de securitate și la standarde de calitate, în vederea utilizării optime a resurselor primare de energie și cu respectarea normelor de protecție a mediului.

(2) Nu se supun dispozițiilor prezentei legi:

- acumulatorii electrici, grupurile electrogene mobile, instalațiile electrice amplasate pe vehicule de orice fel;
- sursele staționare de energie electrică în curent continuu;
- instalațiile energetice amplasate în marea teritorială, care nu sunt racordate la rețeaua electrică;
- sursele electrice cu o putere activă instalată sub 250 kW.

Obiectivele legii

Art. 2. — Activitățile în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare trebuie să se desfășoare pentru realizarea următoarelor obiective de bază:

- asigurarea dezvoltării durabile a economiei naționale;
- diversificarea bazei de resurse energetice primare;
- crearea și asigurarea funcționării piețelor concurențiale de energie electrică;
- asigurarea accesului nediscriminatoriu și reglementat al tuturor participanților la piața de energie electrică, la rețelele electrice de interes public;

e) transparența tarifelor, prețurilor și taxelor la energie electrică în cadrul unei politici de tarification, urmărind creșterea eficienței energetice pe ciclul de producere, transport, distribuție și utilizare a energiei electrice;

f) constituirea stocurilor de siguranță la combustibilii necesari pentru producerea energiei electrice și energiei termice produse în cogenerare;

g) asigurarea funcționării interconectate a sistemului electroenergetic național cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine și cu sistemele electroenergetice din Uniunea pentru Coordonarea Transportului Energiei Electrice (UCTE);

h) promovarea utilizării surselor noi și regenerabile de energie;

i) asigurarea protecției mediului la nivel local și global, în concordanță cu tratatele la care România este parte;

j) asigurarea măsurilor de securitate împotriva actelor de terorism și sabotaj.

Art. 3. — În înțelesul prezentei legi, termenii folosiți se definesc după cum urmează:

1. *autoproducător de energie electrică* — persoana fizică sau juridică producătoare, în afara activităților de bază, a energiei electrice, inclusiv a energiei termice în cogenerare necesare, în principal, consumului propriu.

Autoproducătorul poate participa la piața de energie ca titular de licențe de producere și furnizare sau consumator, în condițiile prezentei legi;

2. *acces la rețeaua electrică de interes public* — dreptul agenților economici care produc și/sau furnizează energie electrică, precum și al consumatorilor de energie electrică de a se racorda și de a folosi, în condițiile legii, rețelele electrice de transport și distribuție;

3. *agent economic din domeniul energiei electrice integrat pe verticală* — persoana juridică ce desfășoară două sau mai multe dintre următoarele activități: producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice;

4. *agent economic din domeniul energiei electrice integrat pe orizontală* — persoana juridică ce desfășoară, pe lângă alte activități din afara sectorului energiei electrice, cel puțin una dintre următoarele activități: producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice;

5. *autoritate competentă* — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei — ANRE;

6. *avarie* — eveniment care se manifestă prin abateri periculoase de la parametrii funcționali prevăzuți de normele tehnice în vigoare;

7. *capacitate de interconexiune* — instalațiile și echipamentele prin care se realizează conectarea a două sau mai multe sisteme electroenergetice;

8. *capacitate energetică* — instalațiile de producere a energiei electrice sau energiei termice în cogenerare, rețele electrice și alte echipamente electroenergetice;

9. *centrală electrică* — ansamblu de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea de energie electrică;

10. *centrală electrică de cogenerare (termoficare)* — ansamblu de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea combinată de energie electrică și termică;

11. *client* — persoana fizică sau juridică cu care se tranzacționează energie electrică;

12. *consumator de energie electrică* — persoana fizică sau juridică ce cumpără energie electrică pentru consumul propriu și, eventual, pentru un subconsumator racordat la instalațiile sale;

13. *consumator eligibil de energie electrică* — consumatorul care poate să aleagă furnizorul și să contracteze direct cu acesta energia necesară, având acces la rețelele de transport și/sau de distribuție;

14. *consumator captiv* — consumatorul care, din considerente tehnice, economice sau de reglementare, nu poate alege furnizorul;

15. *culoar de trecere (de funcționare) a liniei electrice* — suprafața terestră situată de-a lungul liniei electrice și spațiului aerian de deasupra sa în care se impun restricții din punct de vedere al coexistenței liniei cu elementele naturale, obiectele, construcțiile, instalațiile etc.; culoarul de trecere include zona de protecție și zona de siguranță;

16. *distribuție* — transmiterea energiei electrice prin rețele de distribuție de la rețelele de transport sau de la producători către instalațiile consumatorilor;

17. *exploatare comercială a unei capacități energetice* — ansamblul activităților desfășurate de un agent economic în sectorul energiei pentru obținerea profitului;

18. *furnizor* — persoana juridică, titulară a unei licențe de furnizare, care asigură alimentarea cu energie electrică a unuia sau mai multor consumatori, în baza unui contract de furnizare;

19. *furnizare* — activitatea de comercializare a energiei electrice și/sau termice către clienți;

20. *linie directă* — linia prin care se transmite energia electrică de la producător către un singur utilizator; linia directă este complementară sistemului electroenergetic;

21. *monopol natural în domeniul energiei electrice* — situația de piață în care serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice se asigură de către un singur agent economic pentru consumatorii de pe un teritoriu delimitat;

22. *operator al pieței de energie electrică* — persoana juridică ce asigură tranzacționarea cantităților de energie pe piața de energie electrică și care determină prețurile pe piața spot;

23. *operator de distribuție* — persoana juridică, titulară a unei licențe de distribuție, care deține, exploatează, întreține, modernizează și dezvoltă rețeaua electrică de distribuție;

24. *operator de transport și de sistem* — persoana juridică, titulară de licență pentru transportul energiei electrice și servicii de sistem;

25. *ordinea de merit* — ordinea în care un producător de energie electrică este luat în considerare pe baza prețului ofertat pentru acoperirea necesarului de energie electrică în SEN;

26. *piața de energie electrică* — cadrul de organizare înăuntrul căruia se tranzacționează energia electrică și serviciile asociate;
27. *plan de perspectivă* — planificarea pe termen lung a necesarului de investiții în capacități de producere, transport și distribuție, în vederea acoperirii cererii de electricitate a sistemului și a asigurării livrărilor către clienți;
28. *plan de apărare a sistemului electroenergetic național împotriva perturbațiilor majore* — documentul conținând măsuri tehnice și organizatorice, cu rolul de a împiedica extinderea perturbațiilor în sistem și de a limita consecințele acestora;
29. *producător de energie electrică* — persoana fizică sau juridică, titulară de licență, având ca specific activitatea de producere a energiei electrice, inclusiv în cogenerare;
30. *producător independent de energie electrică* — producătorul de energie electrică ce nu îndeplinește funcții de transport sau de distribuție pe teritoriul în care se situează rețeaua electrică la care este racordat;
31. *reabilitare* — ansamblul operațiunilor efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații energetice care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul duratei de viață;
32. *re tehnologizare* — ansamblul operațiunilor de înlocuire a unor tehnologii existente, uzate moral și/sau fizic, cu tehnologii moderne, bazate pe concepții tehnice de dată recentă, de vârf, în scopul creșterii producției, reducerii consumurilor specifice de energie, reducerii emisiilor poluante etc.;
33. *rețea electrică* — ansamblul de linii, inclusiv elementele de susținere și de protecție a acestora, stațiile electrice și alte echipamente electroenergetice conectate între ele. Rețeaua electrică poate fi rețea de transport sau rețea de distribuție;
34. *rețea electrică de transport* — rețeaua electrică de interes național și strategic cu tensiunea de linie nominală mai mare de 110 kV;
35. *rețea electrică de distribuție* — rețeaua electrică cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv;
36. *rețea electrică de interes public* — rețeaua electrică la care se pot racorda cel puțin doi utilizatori;
37. *sectorul energiei electrice* — ansamblul activităților și instalațiilor de producere a energiei electrice și a energiei termice în cogenerare, transport, servicii de sistem, distribuție și furnizare a energiei electrice, inclusiv importul și exportul energiei electrice, precum și schimburile naturale și/sau de avarie cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine;
38. *serviciu de transport* — serviciul asigurat de operatorul de transport și de sistem, care constă în asigurarea transmiterii unei cantități de energie electrică între două sau mai multe puncte ale rețelei de transport, cu respectarea standardelor de calitate;
39. *serviciu de sistem* — serviciul asigurat, pentru menținerea nivelului de siguranță în funcționare a sistemului electroenergetic, precum și a calității energiei electrice conform reglementărilor în vigoare;
40. *serviciu tehnologic de sistem* — serviciul de sistem asigurat, de regulă, de către producători, la cererea operatorului de transport și de sistem;
41. *sistem electroenergetic* — ansamblul instalațiilor electroenergetice interconectate prin care se realizează producerea, transportul, conducerea operativă, distribuția, furnizarea și utilizarea energiei electrice;
42. *Sistem Electroenergetic Național*, denumit în continuare *SEN* — sistemul electroenergetic situat pe teritoriul național. SEN constituie infrastructura de bază utilizată în comun de participanții la piața de energie electrică;
43. *sistem electroenergetic izolat* — sistemul local de producere, distribuție și furnizare a energiei electrice care nu este interconectat cu SEN;
44. *subconsumator* — persoana fizică sau juridică ale cărei instalații electrice sunt racordate în aval de grupul de măsură al consumatorului.
45. *transportul energiei electrice* — transmiterea energiei electrice de la producători până la instalațiile de distribuție sau la instalațiile consumatorilor racordați direct la rețelele electrice de transport;
46. *utilizator de rețea electrică* — producător, operator de transport și de sistem, operator de distribuție, furnizor, consumator eligibil sau consumator captiv;
47. *UCTE* — Uniunea pentru Coordonarea Transportului Energiei Electrice;
48. *zona de protecție* — zona adiacentă capacității energetice, extinsă în spațiu, în care se introduc interdicții privind accesul persoanelor și regimul construcțiilor;
49. *zona de siguranță* — zona adiacentă capacităților energetice, extinsă în spațiu, în care se instituie restricții și interdicții în scopul asigurării funcționării normale și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului; zona de siguranță cuprinde și zona de protecție.

CAPITOLUL II

Autorități și competențe

Art. 4. — (1) Strategia energetică națională definește obiectivele sectorului energiei electrice și modalitățile optime de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale pe termen mediu și lung. Strategia energetică se elaborează de către Guvern, cu consultarea organizațiilor neguvernamentale și se aprobă prin lege.

(2) Politica energetică, urmărind direcțiile stabilite prin strategia energetică, este elaborată de ministerul de resort pe baza programului de guvernare, cu consultarea organizațiilor

neguvernamentale, pentru un interval de timp mediu și cu considerarea evoluțiilor probabile pe termen lung, având în vedere, în principal:

- a) constituirea cadrului instituțional corespunzător, prin definirea organismelor și a autorităților competente pentru realizarea acestei politici;
- b) asigurarea securității în aprovizionarea cu combustibili;
- c) asigurarea importurilor și exporturilor de combustibili și energie electrică;
- d) asigurarea protecției mediului, reconstrucția ecologică a siturilor afectate de activități energetice;
- e) transparența prețurilor și tarifelor la combustibili și energie;
- f) creșterea eficienței în utilizarea combustibililor și energiei;
- g) dezvoltarea surselor regenerabile de energie, cu acordarea de priorități energiei electrice pentru așezările izolate;
- h) dezvoltarea cooperării energetice internaționale.

(3) Sursele de finanțare utilizate pentru aplicarea strategiei și politiciii Guvernului în sectorul energetic se asigură din sursele proprii ale agenților economici în domeniu, bugetul de stat, bugetele locale, împrumuturi rambursabile și nerambursabile.

Programul energetic

Art. 5. — (1) Politica energetică se concretizează într-un program cuprinzând măsuri de stimulare a activităților de investiții, cercetare-dezvoltare etc., aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(2) Guvernul, ministerul de resort, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale iau măsuri pentru realizarea obiectivelor înscrise în programul prevăzut la alin. (1) și examinează, anual sau ori de câte ori este necesar, stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia.

Atribuțiile ministerului de resort

Art. 6. — Ministerul de resort elaborează politica energetică națională și asigură ducerea la îndeplinire a acesteia, în condițiile prevederilor prezentei legi, având următoarele atribuții principale:

- a) elaborează programe și planuri de măsuri pentru aplicarea politiciii Guvernului în sectorul energiei electrice, inclusiv a programelor de eficiență energetică și de promovare a surselor regenerabile de energie;
- b) elaborează proiecte de acte normative pentru sectorul energiei electrice;
- c) aprobă norme și prescripții tehnice cu caracter obligatoriu pentru sistemul electroenergetic;
- d) asigură elaborarea de studii pe baza cărora urmează a fi stabilite prioritățile privind investițiile din sectorul energiei electrice;
- e) elaborează programul de constituire a stocurilor de siguranță la combustibili și urmărește realizarea prevederilor acestuia de către agenții economici;
- f) urmărește permanent performanța și calitatea tehnologiilor și instalațiilor din sistemul energetic și inițiază măsuri în vederea creșterii nivelului acestora;
- g) are calitatea de concedent în sectorul energiei electrice;
- h) ia măsuri pentru realizarea instalațiilor de producere a energiei electrice, care permit utilizarea, în condițiile eficienței economice, a combustibililor inferiori din resurse interne, precum și valorificarea unor cantități prestabilite de resurse regenerabile și secundare de energie;
- i) supraveghează aplicarea și respectarea măsurilor stabilite pentru protecția mediului de către toți participanții la activitățile din sectorul energiei electrice;
- j) elaborează programe privind promovarea exporturilor de energie electrică, propunând Guvernului măsuri pentru a micșora dependența țării față de importurile resurselor primare de energie;
- k) urmărește și propune Guvernului măsuri în legătură cu situația stocurilor de siguranță ale sistemului electroenergetic național la resursele primare de energie — cărbune, hidrocarburi și, împreună cu Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului, volumul de apă în lacurile de acumulare;

l) implementează politica energetică a Guvernului, referitoare la continuarea promovării cogenerării, ca soluție eficientă de acoperire a consumului național de energie termică și la utilizarea surselor regenerabile de energie — solară, eoliană, geotermală, biomasă, biogaz;

m) coordonează acțiunile de cooperare cu instituții similare din alte țări, precum și cu organisme internaționale de profil;

n) avizează, împreună cu Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, normativele de protecția muncii în sectorul energetic;

o) elaborează și fundamentează, împreună cu Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și cu organizațiile patronale și sindicale, propunerile de politică socială specifice sectorului energetic, programele de asistență socială și medicală, de asigurări de risc și accidente, în vederea evitării riscurilor profesionale și a reabilitării celor care au suferit accidente de muncă și boli profesionale.

Autoritatea competentă

Art. 7. — Autoritatea competentă în sectorul energiei electrice este Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei — ANRE, instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, ce funcționează în coordonarea ministerului de resort, în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Finanțarea activității ANRE

Art. 8. — (1) Finanțarea activității ANRE se asigură integral din venituri extrabugetare obținute din tarife pentru acordarea de licențe și autorizații, precum și din contribuții ale organismelor internaționale sau ale agenților economici, potrivit prevederilor legale privind finanțele publice.

(2) Nivelul tarifelor și cel al contribuțiilor prevăzute la alin. (1) se stabilesc de ANRE în fiecare an, în condițiile legii, și sunt date publicității.

(3) ANRE întocmește anual bugetul propriu de venituri și cheltuieli în conformitate cu normele metodologice în vigoare.

(4) Soldurile anuale rezultate din execuția bugetului de venituri și cheltuieli al ANRE rămân la dispoziția acesteia și se folosesc în anul următor cu aceeași destinație.

Conducerea ANRE

Art. 9. — (1) ANRE este condusă de un președinte și un vicepreședinte, numiți de primul ministru la propunerea ministrului de resort, pe o perioadă de 5 ani. Președintele reprezintă ANRE în relațiile cu terții.

(2) Pentru activitățile de reglementare se constituie un comitet de reglementare, în vederea obținerii unui spor de obiectivitate, format din președinte, vicepreședinte și 3 reglementatori.

(3) Cei 3 reglementatori din comitetul de reglementare, prevăzuți la alin. (2), sunt numiți de către ministrul de resort pentru un mandat de 5 ani.

(4) Mandatul membrilor comitetului de reglementare încetează în următoarele situații:

- a) la expirarea duratei;
- b) prin demisie;
- c) prin deces;
- d) prin imposibilitate definitivă de exercitare a mandatului, constând într-o indisponibilitate mai lungă de 60 de zile consecutive;
- e) la survenirea unei incompatibilități dintre cele prevăzute la alin. (5);
- f) prin revocare pentru neîndeplinirea mandatului, pentru încălcarea prevederilor prezentei legi sau pentru condamnare penală, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă. Președintele și vicepreședintele se revocă de către autoritatea care i-a numit.

(5) Calitatea de membru în comitetul de reglementare este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte activități cu caracter comercial, funcții sau demnități publice, cu excepția celei didactice din învățământul superior, în condițiile legii.

(6) Ordinele și deciziile ANRE cu privire la reglementare sunt adoptate cu votul majorității membrilor comitetului de reglementare.

(7) Ordinele ANRE se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(8) Ordinele și deciziile emise de președinte în exercitarea atribuțiilor sale pot fi atacate în contencios administrativ la Curtea de Apel București, în termen de 30 de zile de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, respectiv de la data la care au fost notificate părților interesate.

(9) Comitetul de reglementare al ANRE este asistat de un consiliu consultativ format din 9 membri, numiți prin ordin al ministrului de resort, din care:

- a) 2 membri — din partea asociațiilor patronale din domeniul energiei;
- b) 2 membri — din partea organizațiilor sindicale ale salariaților din domeniul energiei;
- c) un membru — din partea asociațiilor din administrația publică locală;
- d) 2 membri — din partea organizațiilor profesionale;
- e) 2 membri — din partea asociațiilor consumatorilor de energie electrică și termică.

(10) Membrii consiliului consultativ au dreptul la o indemnizație de ședință egală cu 10% din salariul de bază al președintelui, fără a depăși lunar 20% din acesta.

(11) Membrii consiliului consultativ au dreptul la decontarea cheltuielilor de deplasare și cazare în cazul în care ședința se desfășoară într-o altă localitate decât în cea de domiciliu a acestora.

(12) Consiliul consultativ sprijină armonizarea intereselor agenților economici din sector cu cele ale consumatorilor de energie electrică, evaluează impactul reglementărilor ANRE și face propuneri de îmbunătățire a acestora potrivit regulamentului de organizare și funcționare a ANRE.

Angajarea și salarizarea personalului ANRE

Art. 10. — (1) Personalul este angajat și eliberat din funcție în conformitate cu prevederile regulamentului de organizare și funcționare a ANRE, ale contractului colectiv de muncă și cu reglementările legale în vigoare. Condițiile de incompatibilitate stabilite la art. 9 alin. (5) sunt aplicabile și personalului.

(2) Salarizarea personalului ANRE se stabilește prin negociere în cadrul contractului colectiv și al contractului individual de muncă, în conformitate cu reglementările în vigoare pentru instituțiile publice finanțate integral din venituri extrabugetare.

Atribuțiile ANRE

Art. 11. — (1) ANRE elaborează, stabilește și urmărește aplicarea ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

(2) ANRE este abilitată cu următoarele competențe și atribuții:

- a) stabilește reglementări cu caracter obligatoriu pentru agenții economici din sectorul energiei electrice;
- b) acordă, modifică, suspendă sau retrage autorizațiile și licențele pentru agenții economici din sectorul energiei electrice, inclusiv pentru producătorii de energie termică produsă în cogenerare, precum și pentru cei care vor apărea ca urmare a deschiderii pieței de energie electrică;
- c) elaborează și aprobă metodologiile de calcul necesare stabilirii prețurilor și tarifelor;
- d) stabilește tarifele aplicabile consumatorilor captivi;
- e) stabilește prețurile și tarifele practicate între agenții economici din cadrul sectorului energiei electrice, tarifele pentru serviciile de sistem, de transport și de distribuție a energiei electrice, prețurile și tarifele practicate pentru activitățile și serviciile aferente producerii energiei termice în cogenerare;
- f) stabilește contractele-cadru de furnizare, precum și cele dintre agenții economici privind vânzarea, achiziția, transportul, serviciul de sistem și distribuția energiei electrice, precum și cele de vânzare a energiei termice produse în cogenerare;
- g) elaborează regulamentul de furnizare a energiei electrice la consumatori, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;
- h) stabilește cerințe, criterii și proceduri pentru eligibilitatea consumatorilor de energie electrică și acreditează consumatorii eligibili;
- i) aprobă reglementări tehnice și comerciale pentru agenții economici din sector;

j) exercită controlul cu privire la respectarea de către agenții economici din sectorul energiei electrice a reglementărilor emise, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;

k) stabilește procedura de soluționare a neînțelegerilor precontractuale și soluționează neînțelegerile legate de încheierea contractelor între agenții economici din sectorul energiei electrice și a contractelor de furnizare a energiei electrice;

l) stabilește metodologia proprie de urmărire și control în vederea respectării de către agenții economici a sistemului de prețuri și tarife;

m) elaborează, în conformitate cu prevederile legale, regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniu;

n) elaborează regulamentul pentru autorizarea electricienilor și atestarea agenților economici care proiectează, execută, verifică și exploatează capacități energetice, respectiv instalații de utilizare;

o) urmărește aplicarea reglementărilor specifice în domeniul energiei electrice;

p) sesizează ministerul de resort și Consiliul Concurenței cu privire la abuzul de poziție dominantă pe piață și la încălcarea prevederilor legale referitoare la concurență, ori de câte ori constată nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și transparență;

q) creează și gestionează o bază de date la nivel național, necesară desfășurării activității sale și pentru furnizarea de informații altor autorități în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului energiei electrice, precum și în legătură cu activitatea comerțului internațional cu energie electrică și cu practicile internaționale în domeniu, pe baza datelor ce vor fi transmise de agenții economici implicați;

r) elaborează regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului;

s) informează ministerul de resort asupra activității proprii desfășurate, prin rapoarte anuale care se dau publicității.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor sale, ANRE colaborează cu Consiliul Concurenței, cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, cu ministerele și cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau locale interesate, cu asociațiile consumatorilor de energie electrică, cu agenții economici specializați care prestează servicii pentru sector, cu asociațiile profesionale din domeniul energiei electrice și termice și cu asociațiile patronale și sindicale.

**Electrificarea
localităților**

Art. 12. — (1) Electrificarea localităților se realizează cu fonduri din bugetele locale, din bugetul de stat sau din alte fonduri legal constituite.

(2) Autoritățile administrației publice locale și ministerele implicate răspund de implementarea proiectelor și a programelor de electrificare și extindere a acestora.

CAPITOLUL III

Autorizații, licențe și concesiuni

SECȚIUNEA 1

Autorizații și licențe

**Activitățile supuse
regimului autorizării**

Art. 13. — (1) Realizarea de noi capacități energetice, precum și rețehnologizarea celor existente se desfășoară pe bază de autorizații de înființare, acordate cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Producerea, transportul, serviciul de sistem, distribuția și furnizarea energiei electrice, precum și activitățile operatorului pieței de energie electrică și cele de furnizare de servicii tehnologice de sistem se desfășoară pe bază de licențe acordate în condițiile prezentei legi.

(3) Exercițarea oricărei activități fără autorizație sau licență se sancționează potrivit legii.

Regimul autorizării

Art. 14. — (1) Pentru autorizare, solicitantul va înregistra cererea la autoritatea competentă.

(2) Solicitantul va atașa la cerere actele și documentele care probează îndeplinirea de către acesta a condițiilor economice, financiare, tehnice și profesionale stabilite pe categorii de capacități energetice și de activități în domeniu.

(3) Solicitantul, persoană juridică, trebuie să aibă sediul în România. Solicitantul, persoană juridică străină, trebuie să stabilească și să mențină în România, în condițiile legii, un sediu secundar pe întreaga durată a autorizării.

(4) Nu pot fi autorizați solicitanții aflați în procedura reorganizării judiciare sau a falimentului și nici cei cărora le-a fost retrasă o autorizație sau licență într-o perioadă de 5 ani anteriori datei de înregistrare a cererii.

(5) Procedura de acordare a autorizațiilor/licențelor, termenele, tarifele și condițiile de acordare, constând în: criterii, limite de putere, atestări, avize, garanții și altele asemenea, diferențiate pe categorii de capacități și activități supuse autorizării, se stabilesc prin regulament elaborat de autoritatea competentă și aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(6) Refuzul acordării unei autorizații sau licențe, lipsa de răspuns înăuntrul termenului și orice altă soluție a autorității competente, considerate de solicitant ilegale și prejudiciabile, pot fi atacate la Curtea de Apel București, secția de contencios administrativ, în condițiile legii.

**Categoriile de
autorizații și licențe**

Art. 15. — Autoritatea competentă acordă:

1. Autorizații de înființare pentru:

a) realizarea de noi capacități energetice de producere a energiei electrice și a energiei termice în cogenerare sau rețehnologizarea celor existente cu o putere mai mare de 10 MW;

b) realizarea de linii și stații de transport al energiei electrice sau rețehnologizarea celor existente;

c) realizarea sau re tehnologizarea rețelelor electrice cu tensiune de linie nominală mai mare sau egală cu 110 kV.

2. Licențe pentru:

- a) exploatare comercială a capacităților de producere a energiei electrice sau a energiei termice în cogenerare;
- b) exploatare comercială a capacităților de transport al energiei electrice;
- c) exploatare comercială a capacităților de distribuție a energiei electrice;
- d) activitatea operatorului pieței de energie electrică;
- e) activitatea de furnizare a serviciilor de sistem;
- f) activitatea de furnizare a energiei electrice;
- g) activitatea de furnizare a serviciilor tehnologice de sistem.

Art. 16. — (1) Lucrările de realizare și re tehnologizare ale capacităților energetice pentru care se acordă autorizații, precum și activitățile și serviciile pentru care se acordă licențe sunt de interes public, cu excepția celor care sunt destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizației sau licenței.

(2) Asupra terenurilor și bunurilor proprietate publică sau privată a altor persoane fizice sau juridice și asupra activităților desfășurate de persoane fizice sau juridice în vecinătatea capacității energetice, titularii autorizațiilor de înființare și titularii licențelor beneficiază, în condițiile legii, pe durata lucrărilor de realizare și re tehnologizare, respectiv de funcționare a capacității energetice, de următoarele drepturi:

- a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor necesare realizării sau re tehnologizării capacității energetice, obiect al autorizației;
- b) dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității, obiect al autorizației de înființare, pentru reviziile, reparațiile și intervențiile necesare;
- c) servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea de rețele electrice sau alte echipamente aferente capacității energetice și pentru acces la locul de amplasare a acestora, în condițiile legii;
- d) dreptul de a obține restrângerea sau încetarea unor activități care ar putea pune în pericol persoane și bunuri;
- e) dreptul de acces la utilitățile publice.

(3) Drepturile de uz și de servitute au ca obiect utilitatea publică, au caracter legal, iar conținutul acestora este prevăzut la art. 18 și se exercită pe toată durata existenței capacității energetice sau, temporar, cu ocazia re tehnologizării unei capacități în funcțiune, reparației, reviziei, lucrărilor de intervenție în caz de avarie.

(4) Exercițarea drepturilor de uz și servitute asupra proprietăților afectate de capacitățile energetice se realizează cu titlu gratuit pe toată durata existenței acestora. Dacă cu ocazia intervenției pentru re tehnologizări, reparații, revizii, avarii se produc pagube proprietarilor din vecinătatea capacităților energetice, titularii de licență au obligația să plătească despăgubiri în condițiile prezentei legi.

(5) Proprietarii terenurilor și titularii activităților afectați de exercitarea de către titularii de licență și autorizații a drepturilor prevăzute la alin. (2) vor fi despăgubiți pentru prejudiciile cauzate acestora. La calculul despăgubirilor vor fi avute în vedere următoarele criterii:

- suprafața de teren afectată cu ocazia efectuării lucrărilor;
- tipurile de culturi și plantații, precum și amenajările afectate de lucrări;
- activitățile restrânse cu ocazia lucrărilor.

Cuantumul despăgubirii se stabilește prin acordul părților sau, în cazul în care părțile nu se înțeleg, cuantumul se stabilește prin hotărâre judecătorească.

(6) Dreptul de uz și de servitute asupra terenurilor proprietate privată, restrângerea sau încetarea unor activități prevăzute la alin. (2) se stabilesc și se exercită cu respectarea principiului echității, a dreptului de proprietate și a legislației în vigoare.

(7) Titularii de autorizații și licențe sunt în drept să efectueze lucrările de defrișare a vegetației sau tăierile de modelare pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețelele electrice cu personal specializat, respectând prevederile legale în vigoare.

(8) Titularii de autorizații și licențe, beneficiari ai drepturilor de uz și de servitute asupra proprietății publice sau private a statului și a unităților administrativ-teritoriale, sunt scutiți de plata de taxe, impozite și alte obligații de plată, instituite de către autoritățile publice centrale și locale.

Art. 17. — (1) Titularul autorizației de înființare are următoarele obligații:

- a) să stabilească și să aplice, pe întreaga durată a executării lucrărilor, măsurile de protecție a persoanelor, bunurilor și mediului;
- b) să obțină toate avizele, acordurile și atestatele prevăzute de lege pentru realizarea obiectivului autorizat.

(2) Pe durata de valabilitate a licențelor, titularii de licențe sunt obligați:

- a) să respecte condițiile care însoțesc licența;
- b) să țină situații contabile separate pentru fiecare activitate care face obiectul licenței acordate de autoritatea competentă, în cazul agentului economic în domeniul energiei electrice integrat, pe verticală sau pe orizontală, și să se procedeze la fel ca în cazul în care activitatea respectivă ar fi efectuată de agenți economici separați și să întocmească rapoarte financiare în formatul solicitat de către autoritatea competentă;
- c) să constituie și să mențină garanții financiare care să le permită desfășurarea activității și asigurarea continuității serviciului;

Drepturile și obligațiile care decurg din autorizația de înființare și din licențe

Obligațiile decurgând din autorizațiile de înființare și din licențe

d) să pună la dispoziție autorității competente informațiile necesare pentru desfășurarea în bune condiții a activității acesteia.

Art. 18. — (1) Dreptul de uz asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare realizării sau re tehnologizării de capacități energetice se întinde pe durata necesară executării lucrărilor. În exercitarea acestui drept de uz, titularul autorizației de înființare, cu respectarea prevederilor legale, poate:

- a) să depoziteze pe terenurile proprietate privată materiale, echipamente, utilaje, instalații;
- b) să desființeze culturi sau plantații, construcții sau alte amenajări existente ori numai să le restrângă, în măsura strict necesară executării lucrărilor pentru capacitatea autorizată, în condițiile legii;
- c) să îndeparteze materiale, să capteze apa, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;
- d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe de șantier;
- e) să oprească ori să restrângă activități ale proprietarului, în măsura strict necesară executării lucrărilor pentru capacitatea autorizată.

(2) Dreptul de uz prevăzut la alin. (1) încetează înaintea expirării duratei stabilite pentru executarea lucrărilor sau înaintea acestui termen, la data terminării anticipate a lucrărilor sau la data sistării acestora și renunțării la autorizații. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată de îndată proprietarului.

(3) Dreptul de uz asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a capacității energetice se întinde pe toată durata funcționării capacității, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este necesar pentru asigurarea funcționării normale a capacității. În exercitarea acestui drept, titularul licenței poate:

- a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalații pentru întreținere, revizii, reparații și intervenții necesare pentru asigurarea funcționării normale a capacității;
- b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;
- c) să desființeze sau să reducă culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activități ale proprietarului, în măsura și pe durata strict necesare executării operațiilor de întreținere, reparații, revizii sau intervenții pentru asigurarea funcționării normale a capacității.

(4) Titularul licenței este obligat să înștiințeze în scris proprietarul bunurilor, terenurilor sau activităților care vor fi afectate ca urmare a lucrărilor la capacitățile energetice, cu excepția cazurilor de avarii, situație în care proprietarii sunt înștiințați în termenul cel mai scurt.

(5) Titularul licenței este obligat să plătească proprietarilor despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse, să degajeze terenul și să-l repună în situația anterioară, în cel mai scurt timp posibil.

(6) Servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană cuprinde dreptul de acces și de executare a lucrărilor la locul de amplasare a capacităților energetice cu ocazia intervenției pentru re tehnologizării, reparații, revizii și avarii.

(7) Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de executare a lucrărilor de realizare sau re tehnologizare de capacități energetice, precum și a operațiilor de revizie sau reparație la capacitatea în funcțiune, titularul autorizației sau al licenței are dreptul de a obține restrângerea sau sistarea, pe toată durata lucrărilor, a activităților desfășurate în vecinătate de alte persoane. În acest caz persoanele afectate vor fi înștiințate, în scris, despre data începerii, respectiv finalizării lucrărilor.

(8) La încetarea exercitării drepturilor prevăzute la art. 16 alin. (2), titularul autorizației de înființare, respectiv titularul licenței, este obligat să asigure degajarea terenului și repunerea lui în situația inițială.

(9) Dreptul de acces la utilitățile publice, prevăzut la art. 16 alin. (2) lit. e), trebuie exercitat de titularul autorizației sau al licenței cu bună-credință și în mod rezonabil, fără a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilități publice.

Art. 19. — (1) Pentru protecția și funcționarea normală a capacităților energetice și a anexelor acestora, precum și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, se instituie zone de protecție și de siguranță.

(2) Zonele de protecție și de siguranță se determină pentru fiecare capacitate, în conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritatea competentă.

(3) Asupra terenurilor aflate în proprietatea terților, cuprinse în zonele de protecție și de siguranță, se stabilește drept de servitute legală.

Art. 20. — (1) Terenul necesar pentru înființarea și funcționarea capacității energetice este fie proprietate privată a unui terț, fie a titularului autorizației, fie proprietate publică.

(2) Dacă terenul necesar pentru înființarea și funcționarea capacității energetice este proprietate privată a unui terț, solicitantul autorizației de înființare poate fie să inițieze procedura legală de expropriere a terenului, dacă se invocă o cauză de utilitate publică, și să obțină concesiunea acestuia, în condițiile legii, pe durata existenței capacității energetice, fie să îl cumpere.

Art. 21. — Autorizațiile și licențele se modifică în cazul schimbării circumstanțelor sau condițiilor existente la data acordării acestora.

Art. 22. — (1) În caz de neîndeplinire de către titularul autorizației de înființare, respectiv al licenței, a obligațiilor sale legale, precum și în caz de nerespectare a condițiilor, limitărilor, restricțiilor, interdicțiilor sau a sarcinilor stabilite prin autorizație, respectiv prin licență, constatate de autoritatea competentă din oficiu ori la sesizarea unor terți sau la notificarea de către titular, autoritatea competentă va proceda după cum urmează:

Drepturile și obligațiile titularilor de autorizații de înființare și de licență asupra proprietății terților

Zonele de protecție și zonele de siguranță

Exproprierea

Modificarea autorizațiilor și licențelor

Suspendarea și retragerea autorizațiilor și licențelor

a) în cazul în care neîndeplinirea sau nerespectarea obligațiilor nu este imputabilă titularului, va dispune:

- dacă situația creată este remediabilă, un termen de conformare;
- dacă situația creată este iremediabilă, retragerea autorizației, respectiv a licenței;

b) în cazul în care neîndeplinirea sau nerespectarea obligațiilor este imputabilă titularului, va dispune:

- dacă situația creată este remediabilă, suspendarea autorizației, respectiv a licenței, pe o perioadă fixată pentru remedierea situației create și pentru conformare cu autorizația, respectiv cu licența;
- dacă situația creată este iremediabilă, retragerea autorizației, respectiv a licenței.

(2) În toate cazurile prevăzute la alin. (1), persoanele prejudiciate pot acționa pe titular în justiție pentru recuperarea pagubei cauzate.

(3) Autoritatea competentă va suspenda autorizația de înființare, respectiv licența titularului, în caz de începere a procedurii reorganizării judiciare sau a falimentului contra acestuia.

(4) Autoritatea competentă va retrage autorizația de înființare, respectiv licența, în cazul decăderii, incapacității sau al falimentului titularului, precum și la încetarea concesiunii sau a locațiunii capacității energetice ori la vânzarea capacității de către titular.

SECȚIUNEA a 2-a

Concesionarea

Art. 23. — (1) Pot face obiectul unei concesiuni energetice bunurile proprietate publică sau privată a statului, activitățile și serviciile publice de interes național din domeniul energiei electrice.

(2) Contractul de concesiune intră în vigoare la data publicării acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Condițiile de exploatare comercială a bunurilor proprietate publică sau privată a statului și de realizare a activităților sau a serviciilor publice se stabilesc prin contractul de concesiune încheiat de autoritatea concedentă și aprobat în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(4) Calitatea de autoritate concedentă o are ministerul de resort pentru bunurile proprietate publică sau privată a statului ori pentru activitățile sau serviciile publice de interes național.

(5) Cadrul general privind regimul juridic al contractelor de concesiune, procedurile pentru acordarea concesiunilor, precum și conținutul-cadru al caietului de sarcini sunt elaborate de autoritatea concedentă și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

CAPITOLUL IV

Energia electrică

Art. 24. — (1) Piața de energie electrică este compusă din piața reglementată și piața concurențială, iar tranzacțiile cu energie se fac angro sau cu amănuntul.

(2) Deschiderea pieței de energie electrică se realizează prin creșterea progresivă a ponderii pieței concurențiale, în conformitate cu prevederile strategiei și politicii energetice, și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 25. — (1) Participanții la piața de energie electrică și structurile operaționale asociate sunt: producătorul, operatorul de transport și de sistem, autoproducătorul, operatorul pieței, operatorul de distribuție, furnizorul, consumatorul eligibil și consumatorul captiv.

(2) Activitățile de producere, transport și distribuție se pot desfășura de către persoane fizice sau juridice distincte.

(3) Diferențele pe piața energiei electrice se soluționează de Comitetul de arbitraj, care se organizează și funcționează în baza reglementărilor emise de autoritatea competentă.

(4) Membrii Comitetului de arbitraj beneficiază de o indemnizație de ședință egală cu 5% din salariul de bază al președintelui ANRE, fără a depăși lunar 10% din acesta.

Art. 26. — (1) Piața reglementată de energie electrică și de servicii asociate funcționează prin contracte comerciale, cu prețuri reglementate, încheiate între participanții pe piața de energie electrică.

(2) Pe piața reglementată de energie electrică și servicii asociate, autoritatea competentă stabilește cantitățile contractate în tranzacțiile angro dintre producători și furnizori.

Art. 27. — Piața concurențială de energie electrică funcționează pe bază de:

- a) contracte bilaterale negociate ale producătorilor de energie electrică cu furnizorii;
- b) contracte bilaterale negociate ale furnizorilor de energie electrică cu consumatorii eligibili;
- c) contracte de import și de export al energiei electrice;
- d) tranzacții prin licitație pe piața spot;
- e) tranzacții de servicii specifice.

Art. 28. — (1) Deținătorul de licență și consumatorul au acces reglementat la rețelele electrice de interes public. Accesul la rețelele electrice de interes public reprezintă un serviciu obligatoriu, în condiții reglementate, pe care trebuie să-l îndeplinească operatorul de transport și de sistem, precum și operatorul de distribuție.

(2) Se exceptează de la prevederile alin. (1) situațiile în care operatorul de rețea nu dispune de condiții care să permită asigurarea acestui serviciu. În acest caz refuzul va fi justificat.

(3) Tariful pentru accesul la rețeaua electrică de interes public este reglementat.

(4) Realizarea de linii electrice directe și accesul la acestea se reglementează de autoritatea competentă.

Art. 29. — Producerea de energie electrică și de energie termică în cogenerare se realizează de către titularii de licență, în condițiile prezentei legi.

Obiectul concesiunii și autoritatea concedentă

Piața de energie electrică

Participanții la piața de energie electrică

Funcționarea pieței reglementate de energie electrică

Funcționarea pieței concurențiale de energie electrică

Transportul și distribuția

Producerea de energie electrică

**Obligațiile
producătorilor**

Art. 30. — Producătorii au, în principal, următoarele obligații:

- a) să asigure livrările de energie electrică, respectiv energia termică produsă în cogenerare și serviciile tehnologice de sistem, cu respectarea condițiilor impuse prin licențe, clauze contractuale și reglementări în vigoare;
- b) să oferteze în condiții nediscriminatorii întreaga putere electrică disponibilă, precum și serviciile tehnologice de sistem;
- c) să mențină o rezervă de combustibil la un nivel suficient sau, după caz, o rezervă suficientă de apă, pentru îndeplinirea obligațiilor de producție și furnizare continuă a energiei electrice prevăzute de reglementările în vigoare;
- d) să se conformeze, din punct de vedere operativ, cerințelor operatorului de transport și de sistem și să înființeze, după caz, trepte proprii de conducere operativă.

**Drepturile
producătorilor**

Art. 31. — Producătorii de energie electrică au, în principal, următoarele drepturi:

- a) să aibă acces la rețelele electrice de interes public, în condițiile prezentei legi;
- b) să obțină, în condițiile legii, culoar de trecere pentru liniile electrice proprii;
- c) să tranzacționeze energia electrică și serviciile tehnologice de sistem pe piața reglementată și concurențială;
- d) să înființeze și să mențină un sistem propriu de telecomunicații pentru legătura cu capacitățile sale de producție, cu consumatorii sau cu treptele de conducere operativă.

**Transportul energiei
electrice**

Art. 32. — (1) Transportul energiei electrice se realizează de către operatorul de transport și de sistem, persoană juridică titulară de licență.

(2) Rețeaua electrică de transport al energiei electrice este proprietatea publică a statului, inclusiv terenurile pe care aceasta este amplasată.

Planul de perspectivă

Art. 33. — (1) Operatorul de transport și de sistem are obligația de a elabora planuri de perspectivă privind transportul, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de energie și a surselor, inclusiv importurile și exporturile de energie. Planurile vor conține modalitățile de finanțare și realizare a investițiilor privind instalațiile de transport, cu luarea în considerare și a planurilor de amenajare și sistematizare a teritoriului străbătut de acestea, în condițiile respectării normelor de protecție a mediului.

(2) Planurile prevăzute la alin. (1) sunt supuse spre avizare autorității competente și se aprobă de ministerul de resort.

**Operatorul de trans-
port și de sistem**

Art. 34. — (1) Operatorul de transport și de sistem prestează serviciul public de transport pentru toți utilizatorii rețelelor electrice de transport, în condiții nediscriminatorii, asigurând accesul la acestea oricărui solicitant care îndeplinește cerințele prezentei legi, cu respectarea normelor și performanțelor prevăzute în reglementările tehnice în vigoare.

(2) Operatorului de transport și de sistem nu îi este permis să participe la tranzacționarea energiei electrice decât în limita achiziției de energie electrică pentru acoperirea consumului propriu tehnologic.

(3) Operatorul de transport și de sistem prestează serviciul de sistem în condiții nediscriminatorii pentru toți utilizatorii SEN, asigurând conducerea operativă, în scopul realizării siguranței funcționării, stabilității frecvenței și tensiunii, continuității în alimentarea consumatorilor și coordonării schimburilor de energie electrică cu alte sisteme electroenergetice.

(4) Operatorul de transport și de sistem desfășoară, în principal, următoarele activități:

a) exploatează, retehnologizează, reabilitează și dezvoltă: instalațiile din rețelele electrice de transport, instalațiile de măsurare și contorizare a transferului de energie electrică prin rețelele electrice de transport și la interfața cu utilizatorii rețelelor electrice de transport care îi aparțin, instalațiile de informatică și telecomunicații din rețelele electrice de transport aferente SEN;

b) asigură serviciul public de transport și tranzitul de energie electrică pe teritoriul României, în conformitate cu contractele încheiate;

c) analizează și avizează îndeplinirea condițiilor tehnice de racordare de către utilizatorii rețelelor electrice de transport, în conformitate cu prevederile reglementărilor tehnice în vigoare;

d) asigură transmiterea rezultatelor măsurărilor de energie electrică la operatorul pieței și accesul beneficiarilor serviciului de transport pentru verificarea grupurilor de măsurare;

e) realizează planificarea operațională și conducerea operativă a SEN la nivel central și teritorial pe baza prognozei proprii, conform reglementărilor legale în vigoare pe piața de energie electrică;

f) autorizează personalul care realizează conducerea operativă conform reglementărilor în vigoare;

g) culege, înregistrează și arhivează datele statistice privind funcționarea SEN;

h) realizează schimbul de informații cu partenerii de funcționare interconectați și cu alți colaboratori în domeniul energetic, cu respectarea reglementărilor UCTE privind protocoalele de schimb de informații, rapoartele, structura și procedurile de acces la bazele de date;

i) califică unitățile furnizoare de servicii de sistem, pe baza procedurii proprii, aprobată de autoritatea competentă;

j) elaborează și supune aprobării autorității competente normele tehnice și reglementările specifice necesare pentru realizarea activității de conducere operativă, cu consultarea participanților la piața de energie electrică;

k) elaborează, în condițiile legii, planul de apărare a SEN împotriva perturbațiilor majore;

l) avizează studiile, programele și lucrările privind dezvoltarea SEN.

(5) În caz de avarie majoră care periclitează siguranța funcționării SEN, operatorul de transport și de sistem poate dispune folosirea rezervei de apă în afara programelor de exploatare a acumulatorilor, cu obligația anunțării autorităților competente în gospodărirea apelor.

(6) Operatorului de transport și de sistem nu îi este permisă divulgarea informațiilor comerciale obținute pe parcursul activității sale.

(7) Cheltuielile pentru modificarea instalațiilor de transport al energiei electrice, ca urmare a racordării de noi utilizatori sau schimbării caracteristicilor energetice inițiale ale utilizatorilor existenți, inclusiv pentru eliberarea unor amplasamente, sunt suportate integral de cel care a generat modificarea.

Interdicții

Art. 35. — Pentru protecția instalațiilor de transport se interzice persoanelor fizice sau juridice:

- a) să efectueze construcții de orice fel în zona de siguranță a instalațiilor, fără avizul de amplasament al operatorului de transport și de sistem;
- b) să efectueze săpături de orice fel sau să înființeze plantații în zona de siguranță a rețelelor electrice de transport, fără acordul operatorului de transport și de sistem;
- c) să depoziteze materiale pe culoarele de trecere și în zonele de protecție și de siguranță a instalațiilor;
- d) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele electrice de transport sau să intervină, în orice alt mod, asupra acestora;
- e) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente instalațiilor de transport.

Operatorul pieței de energie electrică

Art. 36. — (1) Operatorul pieței de energie electrică este persoana juridică, titulară de licență, organizator și administrator al acesteia, care desfășoară următoarele activități principale:

- a) asigură preluarea și prelucrarea ofertelor de vânzare-cumpărare de energie electrică și servicii de la participanții la piață, în conformitate cu reglementările în vigoare;
- b) stabilește, zilnic, cantitățile de energie electrică tranzacționate pentru fiecare interval de programare;
- c) stabilește drepturile de încasare și obligațiile de plată ale participanților la piață și asigură funcționarea mecanismelor specifice de regularizare privind plățile;
- d) colectează și face publice, conform reglementărilor autorității competente, date statistice despre piață, inclusiv prognoze pe termen scurt privind acoperirea cererii de către ofertă;
- e) determină și face publice, conform reglementărilor autorității competente, prețurile pieței pe intervale, baza de programare, precum și alte obligații bănești relevante pentru piață;
- f) suspendă piața din inițiativă proprie sau la solicitarea operatorului de transport și de sistem, în situațiile prevăzute de reglementările în vigoare;
- g) coordonează activitatea de prognoză a cererii de energie electrică pentru planificarea operațională și programarea operativă a SEN;
- h) stabilește intervalele orare necesare tarifării, pe baza metodologiei elaborate de autoritatea competentă.

(2) Operatorului pieței de energie electrică nu îi este permisă divulgarea informațiilor legate de tranzacții obținute pe parcursul activității sale.

(3) Participanții la piața de energie electrică au obligația să furnizeze operatorului pieței de energie electrică informații privind stabilirea prognozei de consum.

Distribuția energiei electrice

Art. 37. — (1) Distribuția energiei electrice se realizează de către operatorul de distribuție, persoană juridică, titulară de licență.

(2) Operatorul de distribuție prestează serviciul public pentru toți utilizatorii rețelelor electrice de distribuție, în condiții nediscriminatorii, asigurând accesul la acestea oricărui solicitant care îndeplinește cerințele prezentei legi, cu respectarea normelor și standardelor de performanță prevăzute în reglementările tehnice în vigoare.

(3) Rețelele electrice de distribuție se delimitează față de instalațiile de producere sau de rețelele electrice de transport și de cele ale consumatorilor în punctele de delimitare patrimonială.

(4) Terenurile pe care se situează rețelele electrice de distribuție existente la intrarea în vigoare a prezentei legi sunt și rămân în proprietatea publică a statului.

(5) Fac excepție de la prevederile alin. (4) terenurile pentru care operatorul de distribuție, titular de licență, a dobândit dreptul de proprietate, în condițiile legii.

(6) Rețelele electrice de distribuție se dezvoltă cu respectarea planurilor de urbanism, a dreptului de proprietate, protecției mediului, sănătății și vieții persoanelor și economisirea energiei, conform normelor tehnice și de siguranță cuprinse în reglementările tehnice în vigoare.

(7) Cheltuielile pentru modificarea instalațiilor de distribuție a energiei electrice, ca urmare a racordării de noi utilizatori sau a schimbării caracteristicilor energetice inițiale ale utilizatorilor existenți, inclusiv pentru eliberarea unor amplasamente, sunt suportate integral de cel care a generat modificarea.

Operatorul de distribuție

Art. 38. — (1) Operatorul de distribuție are următoarele atribuții principale:

- a) exploatează, rețehnologizează, reabilitează și dezvoltă rețelele electrice de distribuție, cu respectarea reglementărilor tehnice în vigoare;
- b) asigură tranzitarea energiei electrice prin rețelele electrice de distribuție, la cererea și cu informarea operatorului de transport și de sistem, pentru acele zone ale țării în care nu există capacitate suficientă prin rețelele sale, pentru evacuarea puterii din centrale electrice, respectiv centrale electrice de cogenerare, pentru conectarea la sistemul electroenergetic al unei țări vecine, în condițiile existenței unui acord bilateral în acest sens, în cazul incidentelor în SEN și al executării lucrărilor de exploatare și mentenanță sau al lucrărilor noi în rețelele de transport, care pun în indisponibilitate temporară rețelele de transport din zonă;
- c) realizează lucrări de dezvoltare a rețelelor electrice de distribuție prin programe de dezvoltare optimă a acestora, pe baza studiilor de perspectivă, prin consultare, după caz, cu operatorul de transport și prin programe specifice de modernizare pentru instalații;
- d) asigură conducerea operativă în conformitate cu licența de distribuție;

e) asigură accesul utilizatorilor, în condiții tehnice de racordare, și furnizează informații privind rețeaua electrică de distribuție, cu respectarea confidențialității acestora, conform reglementărilor aprobate de autoritatea competentă;

f) supune aprobării operatorului de transport și de sistem programul reparațiilor și lucrărilor de întreținere planificate în instalațiile cu tensiunea nominală de linie de 110 kV;

g) monitorizează siguranța în funcționare a rețelelor electrice de distribuție, precum și indicatorii de performanță a serviciului de distribuție.

(2) În scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1), operatorul de distribuție poate întrerupe funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar lucrărilor de întreținere și reparații planificate, cu anunțarea prealabilă a utilizatorilor rețelei electrice de distribuție.

Interdicții

Art. 39. — Pentru protejarea rețelelor electrice de distribuție se interzice persoanelor fizice și juridice:

a) să efectueze construcții de orice fel în zona de siguranță a rețelelor electrice de distribuție fără avizul de amplasament al operatorului de distribuție;

b) să efectueze săpături de orice fel sau să înființeze plantații în zona de siguranță a rețelelor electrice de distribuție fără acordul operatorului de distribuție;

c) să depoziteze materiale pe culoarul de trecere și în zonele de protecție și de siguranță ale instalațiilor;

d) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele electrice de distribuție sau să intervină, în oricare alt mod, asupra acestora;

e) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și avertizare aferente rețelelor electrice de distribuție.

Sistemele electro-energetice izolate

Art. 40. — (1) Localitățile care, din considerente tehnice sau economice, nu sunt conectate la rețelele SEN, pot fi alimentate cu energie electrică prin sisteme electroenergetice izolate.

(2) Consumatorii alimentați din sistemele electroenergetice izolate vor plăti același preț pentru energia consumată ca și consumatorii captivi alimentați din SEN.

(3) Autoritatea competentă va stabili prețul local și condițiile minime privind continuitatea și calitatea serviciului de furnizare.

(4) În situația în care prețul local nu acoperă costurile aferente alimentării dintr-o rețea electrică de interes public, diferența se suportă de la bugetul de stat.

Furnizarea energiei electrice

Art. 41. — (1) Furnizarea energiei electrice este activitatea prin care persoana juridică titulară de licență comercializează energie clienților. Pentru furnizarea energiei electrice se încheie un contract în conformitate cu regulamentul de furnizare a energiei electrice.

(2) Energia electrică furnizată clientului se facturează de către furnizor pe baza valorilor înregistrate de echipamentele de contorizare.

(3) Furnizorul care este și operator de distribuție este obligat să încheie contracte de furnizare cu consumatorii captivi și cu cei acreditați ca eligibili, care nu își exercită acest drept.

(4) Este interzis consumul de energie electrică fără încheierea contractului de furnizare.

Obligația de contractare

Art. 42. — (1) La cererea scrisă a consumatorului privind alimentarea cu energie electrică pentru consumatorii noi ori acordarea unui spor de putere pentru consumatorii existenți, furnizorul care este și operator de distribuție este obligat să comunice în scris, într-un interval de cel mult 30 de zile, condițiile tehnico-economice, în vederea satisfacerii cererii, și să colaboreze cu clienții la stabilirea celei mai avantajoase soluții de alimentare. Necomunicarea în termen a condițiilor prezumă acceptarea cererii.

(2) Contractul de furnizare se încheie pentru o durată nedeterminată sau convenită de părți.

(3) Consumatorul poate rezilia oricând contractul de furnizare cu un preaviz de 7 zile pentru consumatorii captivi, respectiv de 30 de zile pentru consumatorii eligibili.

(4) Furnizorul este îndreptățit să rezilieze contractul numai în caz de consum fraudulos, neplată repetată a facturilor sau în alte situații prevăzute de lege.

Retransmiterea energiei

Art. 43. — (1) Consumatorul nu poate transmite sau revinde energie electrică altui consumator decât cu acordul furnizorului și operatorului de distribuție, în condițiile prezentei legi.

(2) Consumatorul, persoană juridică ce deține o rețea electrică de distribuție proprie prin care se alimentează cel puțin doi subconsumatori, este obligat să asigure accesul reglementat la rețea. În acest scop consumatorul poate încheia contract de servicii energetice cu subconsumatorii, conform contractului-cadru stabilit de autoritatea competentă. Subconsumatorul va plăti energia furnizată de către consumator conform metodologiei stabilite de autoritatea competentă.

(3) Consumatorul poate întrerupe livrarea energiei electrice către subconsumator numai dacă acesta își încalcă obligațiile asumate prin contract.

Art. 44. — (1) Operatorul de distribuție este îndreptățit să întrerupă alimentarea cu energie electrică în următoarele situații:

a) când se periclitează viața, sănătatea oamenilor ori integritatea bunurilor materiale;

b) prevenirea sau limitarea extinderii avariilor în echipamentele energetice, în zone de rețea electrică sau la nivelul întregului SEN;

c) executarea unor manevre sau lucrări care nu se pot efectua fără întreruperi.

(2) Operatorul de distribuție este obligat să anunțe consumatorii afectați de întreruperile planificate, prin intermediul furnizorului, în modul stabilit prin contracte și să comunice durata planificată pentru întreruperile necesare executării unor lucrări de întreținere și reparații.

(3) Operatorul de distribuție răspunde pentru daunele cauzate consumatorilor din culpa sa.

(4) Prin regulamentul de furnizare se stabilesc condițiile în care, în situații excepționale, se poate limita sau întrerupe alimentarea cu energie electrică a consumatorilor.

**Plata energiei
furnizate
Răspunderile
furnizorului**

Art. 45. — În conformitate cu prevederile contractului, consumatorul este obligat să plătească contravaloarea energiei electrice consumate.

Art. 46. — (1) Furnizorul răspunde pentru toate daunele provocate consumatorului din culpa sa, în condițiile stabilite prin contractul de furnizare.

(2) Furnizorul este îndreptățit să recupereze daunele produse consumatorilor, de la operatorul de distribuție, operatorul de transport și de sistem sau de la producător, dovedite a fi cauzate din culpa oricăruia dintre aceștia.

**Răspunderile
consumatorului**

Art. 47. — (1) Consumatorul răspunde pentru daunele cauzate furnizorului din culpa sa, în condițiile stabilite prin contractul de furnizare.

(2) Nerespectarea de către consumator a contractului de furnizare a energiei electrice atrage plata contravalorii energiei electrice consumate, respectiv evaluate, și, după caz, suportarea următoarelor consecințe:

- a) penalizări;
- b) sistarea temporară a furnizării energiei electrice;
- c) deconectarea de la rețeaua electrică.

(3) În cazul consumului fraudulos, consumatorul va fi deconectat de la rețeaua electrică, fiind obligat, totodată, la plata contravalorii energiei electrice consumate și a costurilor aferente deconectării, evaluate conform normelor tehnice în vigoare.

**Drepturile
consumatorului**

Art. 48. — Consumatorii au următoarele drepturi:

a) să aibă acces la rețelele electrice de interes public și să consume energie electrică în conformitate cu prevederile contractului de furnizare;

b) să solicite furnizorului modificarea și completarea contractului de furnizare și a anexelor la acesta sau să inițieze acte adiționale la contracte, atunci când apar elemente noi sau când consideră necesară detalierea ori completarea unor clauze contractuale;

c) să aibă acces la grupurile de măsurare pentru decontare;

d) să racordeze la instalațiile proprii subconsumatori, cu acordul scris al operatorului de rețea sau al furnizorului, în condițiile legii;

e) să solicite furnizorului să ia măsuri pentru remedierea defecțiunilor și a deranjamentelor survenite în rețelele electrice;

f) să solicite furnizorului despăgubiri, conform prevederilor contractuale, când i se produc daune din vina acestuia sau în cazul nerespectării indicatorilor de calitate a energiei.

**Măsurarea energiei
electrice**

Art. 49. — (1) Energia electrică tranzacționată pe piața de energie electrică se măsoară prin grupuri de măsurare conform codului de măsurare elaborat de autoritatea competentă.

(2) Grupurile de măsurare a energiei electrice în vederea decontării se asigură, după caz, de:

— operatorul de transport și de sistem, pentru asigurarea măsurărilor pe piața angro;

— producători, pentru asigurarea măsurărilor din grupuri nedispensabile pentru livrările în rețeaua de distribuție;

— operatorul de distribuție, pentru asigurarea măsurărilor pe piața cu amănuntul.

(3) Operatorul de rețea electrică este obligat să permită utilizatorilor să instaleze, suplimentar, grupuri de măsurare, la cererea acestora și pe cheltuiulă proprie.

CAPITOLUL V

Sursele regenerabile de energie

Definirea surselor

Art. 50. — În condițiile prezentei legi, se definesc ca surse regenerabile de energie:

- a) energia eoliană;
- b) energia solară;
- c) energia valurilor și a mareelor;
- d) energia geotermală;
- e) energia hidroelectrică;
- f) energia conținută în fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură (inclusiv substanțe vegetale și reziduuri de origine animală), silvicultură și industrii conexe, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale și comunale, orășenești și municipale, denumită *biomasă*;
- g) energia conținută în gazul de fermentare a deșeurilor, denumit și *gaz de depozit*;
- h) energia conținută în gazul de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate;
- i) energia conținută în produse secundare gazoase, obținute prin fermentare din materii reziduale organice, formând categoria de combustibil gazos, denumită *biogaz*;
- j) energia conținută în produse lichide obținute prin distilarea materiei organice fermentate, formând categoria de combustibil lichid, denumită *alcool carburant*;
- k) energia obținută din alte surse regenerabile, neexploatate în prezent.

**Condițiile tehnice de
utilizare și
comercializare
Facilități**

Art. 51. — Autoritatea competentă va reglementa condițiile tehnice de acces la rețeaua electrică și cele de comercializare a energiei electrice și a energiei termice produse în cogenerare, din surse regenerabile.

Art. 52. — Dezvoltarea și utilizarea surselor regenerabile de energie se stimulează pe baza unor studii economice aprofundate tehnico-economic, acordându-se facilități prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității competente.

CAPITOLUL VI

Prețuri și tarife**Tipurile de prețuri și tarife.****Fundamentarea acestora**

Art. 53. — În sectorul energiei electrice, a cărei producție se comercializează pe piața internă, se aplică următoarele prețuri și tarife:

- a) prețuri rezultate din mecanismele concurențiale ale pieței;
- b) prețuri reglementate pentru energia termică produsă în cogenerare;
- c) tarife reglementate pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice, considerate activități cu caracter de monopol natural;
- d) tarife reglementate pentru furnizarea de energie electrică la consumatorii captivi;
- e) tarife reglementate pentru asigurarea serviciilor tehnologice de sistem până la crearea unei piețe concurențiale;
- f) tarife reglementate pentru serviciile de transformare și interconexiune;
- g) tarife reglementate de racordare la rețea;
- h) tarife practicate de operatorul de transport și de sistem și de operatorul pieței de energie electrică pentru serviciile prestate participanților la piață.

Reglementarea prețurilor

Art. 54. — (1) Autoritatea competentă poate propune ministerului de resort reglementarea unui preț utilizat de agentul economic din sectorul energiei electrice, dacă se consideră că agentul economic folosește abuziv o poziție dominantă.

(2) Declararea unui preț ca fiind reglementat se face prin hotărâre a Guvernului, inițiată de ministerul de resort, pentru perioade limitate, cu avizul Consiliului Concurenței.

Reglementarea tarifelor

Art. 55. — Tarifele pentru consumatorii captivi de energie electrică sunt reglementate de autoritatea competentă și sunt aceleași pe întreg teritoriul țării.

Metodologiile de reglementare a prețurilor și tarifelor

Art. 56. — (1) Prețurile și tarifele reglementate se stabilesc pe baza metodologiilor aprobate și publicate de către autoritatea competentă. În calculul acestora vor fi luate în considerare costurile justificate ale activităților de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice și termice, cheltuielile pentru dezvoltare și protecția mediului, precum și o cotă rezonabilă de profit.

(2) Metodologia de reglementare a prețurilor și tarifelor și eventualele modificări ulterioare se aprobă de către autoritatea competentă, după informarea și consultarea ministerului de resort și a agenților economici din sector implicați.

Evidențierea costurilor și a veniturilor

Art. 57. — Agenții economici, titulari de licență din sectorul energiei electrice și termice, care practică prețuri și tarife reglementate, sunt obligați să prezinte autorității competente:

- a) costurile și veniturile realizate separat din activitățile care fac obiectul licențelor acordate în structura stabilită de autoritatea competentă;
- b) modul de alocare a activelor, pasivelor, cheltuielilor și veniturilor avute în vedere atunci când se întocmesc situațiile contabile, conform art. 17 alin. (2) lit. b).

Principiile pentru fundamentarea propunerilor de prețuri și tarife reglementate

Art. 58. — (1) Propunerile de prețuri și tarife reglementate pentru energia electrică și termică se elaborează de către agenții economici din sectorul energiei electrice, cu respectarea metodologiilor emise de autoritatea competentă și se comunică acesteia împreună cu fundamentarea în formatul stabilit.

(2) Agenții economici din sectorul energiei electrice vor transmite autorității competente toate datele necesare folosite în procesul de fundamentare a solicitării și vor asigura accesul reprezentanților desemnați de aceasta la ele.

(3) Ordinul de aprobare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru energia electrică, aplicabile consumatorilor captivi și activităților cu caracter de monopol natural, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Ordinul va conține și data intrării lor în vigoare.

(4) Prețurile pe piața spot se fac publice zilnic, prin grija operatorului pieței de energie electrică.

(5) Principiile care stau la baza stabilirii prețurilor și tarifelor reglementate pentru energia electrică și termică au în vedere următoarele:

- a) să contribuie la utilizarea eficientă a energiei electrice;
- b) să fie diferențiate pe categorii de consumatori, în funcție de comportamentul energetic și nu de natura activității, permițând acestora alegerea tipului de preț/tarif care le este mai favorabil, dintre cele practicate de furnizor;
- c) pentru consumatorii de energie electrică, alții decât cei casnici, având o putere mai mare sau egală cu 30 kW, tariful atât pentru energia electrică, cât și pentru cea termică să aibă o structură binomială, respectiv un preț pentru putere și un preț pentru energie;
- d) să stimuleze consumatorii de energie electrică în redistribuirea consumului din orele de vârf ale SEN;
- e) să asigure protecția intereselor consumatorilor și calitatea serviciilor.

(6) Este interzisă subvenționarea consumatorilor prin tarifele la energia electrică și termică sau recuperarea costurilor corespunzătoare serviciului asigurat pentru o anumită categorie de consumatori, prin tarifele practicate altor categorii de consumatori.

Interdicția subvenționării în producerea combinată a energiei electrice și termice Serviciile conexe

Art. 59. — Agenții economici care produc combinat energie electrică și termică și care comercializează cel puțin una dintre ele vor repartiza costurile între cele două forme de energie, potrivit reglementărilor aprobate de autoritatea competentă, fiind interzisă subvenționarea încrucișată între cele două forme de energie.

Art. 60. — Serviciile prestate terților de către agenții economici care produc energie hidroelectrică și care au în administrare, concesiune sau închiriere baraje, diguri și lacuri de acumulare se realizează pe baza contractelor încheiate cu beneficiarii.

CAPITOLUL VII
Infrațiuni și contravenții

Răspunderi

Art. 61. — Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea penală, contravențională sau civilă.

Infrațiuni

Art. 62. — (1) Sustragerea de energie electrică constituie infracțiunea de furt și se pedepsește conform prevederilor Codului penal.

(2) Deteriorarea, modificarea fără drept sau blocarea funcționării echipamentului de măsurare a energiei electrice livrate constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani.

(3) Deteriorarea, modificarea fără drept sau sustragerea componentelor instalațiilor energetice constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(4) Executarea sau folosirea de instalații clandestine în scopul racordării directe la rețea sau pentru ocolirea echipamentelor de măsurare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(5) În cazul în care infracțiunile prevăzute la alin. (2)—(4) sunt săvârșite de un salariat al unui titular de licență, limita minimă și maximă specială a pedepsei se majorează cu câte un an.

(6) Tentativa la infracțiunile prevăzute de alin. (2)—(4) se pedepsește.

Contravenții

Art. 63. — (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) încălcarea reglementărilor tehnice și comerciale stabilite de către autoritatea competentă, precum și nerespectarea condițiilor asociate licențelor și autorizațiilor;

b) influențarea formării libere a prețurilor pe piața energiei electrice;

c) refuzul nejustificat al producătorilor de a respecta obligațiile care le revin potrivit art. 30;

d) nerespectarea dispozițiilor operative ale operatorului de transport și de sistem;

e) exploatarea unor instalații care nu respectă condițiile tehnice de securitate și care pot dăuna persoanelor fizice, proprietății și/sau mediului înconjurător;

f) refuzul nejustificat al accesului oricărui solicitant la rețelele electrice de transport și de distribuție;

g) revânzarea de energie electrică de către un consumator captiv fără acordul furnizorului și operatorului de distribuție;

h) refuzul de a permite verificările și inspecțiile prevăzute prin reglementări sau dispuse de autoritatea competentă, precum și obstrucționarea acestora în îndeplinirea atribuțiilor sale;

i) neprezentarea datelor și informațiilor solicitate de autoritatea competentă sau furnizarea incorectă și incompletă de date și informații necesare desfășurării activității autorității competente, precum și nerealizarea măsurilor dispuse de aceasta;

j) refuzul consumatorilor de a permite accesul la grupurile de măsurare;

k) nerespectarea obligațiilor de producere și/sau de ofertare către operatorul pieței de energie electrică conform prevederilor legale, fără confirmarea operatorului de transport și de sistem;

l) orice acțiune a operatorului de transport și de sistem de alterare nejustificată a ordinii de merit a capacităților de producere;

m) furnizarea unor informații incomplete sau eronate partenerilor externi ai SEN de către operatorul de transport și de sistem;

n) transmiterea de date cu caracter confidențial privind operațiunile comerciale;

o) întârzierea nejustificată în racordarea noilor consumatori sau în realimentarea acestora după întrerupere, precum și propunerea unor soluții de racordare, altele decât cele optime din punct de vedere tehnic și cu costuri minime, conform actelor normative în vigoare și reglementărilor stabilite de autoritatea competentă;

p) executarea de săpături sau lucrări de orice fel în zonele de protecție a instalațiilor, fără consimțământul prealabil al titularului acestora;

q) nerespectarea standardelor de performanță stabilite prin reglementările în vigoare;

r) nerespectarea măsurilor de utilizare eficientă a resurselor în sector;

s) interzicerea de către persoane fizice sau juridice a accesului operatorului de rețea pentru efectuarea lucrărilor de retehnologizare, reparații, revizii, intervenții la avarii și pentru defrișare sau a tăierilor de modelare pentru crearea și menținerea distanței regulamentare față de rețelele electrice;

ș) practicarea de prețuri sau tarife pentru activitățile reglementate, fără aprobarea autorității competente.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a)—i) se sancționează cu amendă de la 1.000.000 lei la 5.000.000 lei, în cazul persoanelor fizice, și cu amendă de la 100.000.000 lei la 500.000.000 lei, în cazul persoanelor juridice, iar contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. j)—ș), cu amendă de la 1.000.000 lei la 2.000.000 lei, în cazul persoanelor fizice, și cu amendă de la 100.000.000 lei la 200.000.000 lei, în cazul persoanelor juridice.

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către:

a) reprezentanții împuterniciți ai autorității competente, în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. a), b), d), h), i), j), k), l), m), n), o), r) și ș);

b) reprezentanții împuterniciți ai consiliilor locale, în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), e), f), g), p), q) și s).

(4) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. e), g), p) și s) se poate face, în afara persoanelor prevăzute la alin. (3), și de către reprezentanții împuterniciți ai titularilor de licență, acestora revenindu-le obligația sesizării organelor în drept să aplice sancțiunile, conform prevederilor prezentei legi.

**Regimul juridic al
contravențiilor**

Art. 64. — Contravențiilor prevăzute la art. 63 le sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare.

**Constatarea
contravențiilor**

Art. 65. — (1) În vederea constatării contravențiilor prevăzute la art. 63 alin. (1), agenții constatori menționați la art. 63 alin. (3) și (4) au acces, în condițiile legii, în clădiri, încăperi, la instalații și în orice alt loc, până la receptoarele de energie, și au dreptul să verifice instalația, precum și să execute măsurători și determinări. Proprietarii și cei care exploatează aceste clădiri, locuri sau instalații sunt obligați să pună la dispoziție agenților constatori documentele și actele specifice activității lor.

(2) Organele de poliție sunt obligate să acorde, la cerere, sprijin agenților constatori.

CAPITOLUL VIII**Dispoziții tranzitorii și finale****Intrarea în vigoare**

Art. 66. — (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/1998 privind energia electrică și termică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 519 din 30 decembrie 1998, cu modificările ulterioare;

b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/1998 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei — ANRE, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2000, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, ministerul de resort și autoritatea competentă vor elabora regulamentele care se aprobă prin hotărâri ale Guvernului.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 17 iunie 2003, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VIOREL HREBENCIUC

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 26 iunie 2003, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 8 iulie 2003.
Nr. 318.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind promulgarea Legii energiei electrice

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea energiei electrice și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 7 iulie 2003.
Nr. 453.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro